

BED1: Gruppeøving 5

Beslutninger
og relevant informasjon

Investeringsanalyse

Kalkulasjon

Standardkostregnskap og
avviksanalyse

Budsjettering

Diverse eksamensoppgaver

Temaet for denne gruppeøvingen er **budsjettering**. La oss først se på definisjonen av et budsjett.

Et budsjett er en detaljert og tallfestet handlingsplan for en gitt fremtidig periode.

Den fremtidige perioden er vanligvis året, men ikke alltid. Eksempelvis skal vi i denne oppgaven utarbeide budsjett på månedsbasis.

Vi har tre hovedbudsjetter, nemlig

1. **resultatbudsjettet** (inntekter – kostnader)
2. **likviditetsbudsjettet** (innbetalinger – utbetalinger)
3. **balansebudsjettet** (beholdningene av eiendeler, gjeld og egenkapital)

I denne gruppeøvingen skal vi se nærmere på disse tre. Det er viktig å merke seg allerede nå at elementer i de forskjellige hovedbudsjettene henger nøye sammen.

Oppgave a

Utarbeid resultatbudsjett for november 2016.

Vi starter med å se på hva et resultatbudsjett er.

Resultatbudsjettet viser virksomhetens inntekter, kostnader og resultat for den gitte budsjettperioden.

I denne oppgaven er den gitte budsjettperioden november 2016. Vi står altså i slutten av oktober 2016 og lager budsjetter for en måned frem i tid.

Husk at det er inntektene og kostnadene som vises i resultatbudsjettet, og ikke innbetalingene og utbetalingene! Altså må vi være oppmerksomme på følgende:

Inntektene registreres når varen eller tjenesten selges,
uavhengig av betalingstidspunkter.

Kostnadene representerer periodens kostnadsforbruk,
uavhengig av betalingstidspunkter.

Vi må også huske på sammenstillingsprinsippet, som vi lærte i forrige gruppeøving: vi skal kostnadsføre utgifter i samme periode som tilhørende inntekt. **Vi regner derfor alltid resultatet basert på salget i perioden.**

La oss nå utarbeide resultatbudsjettet til Alfa AS for november 2016. Det første vi må gjøre er å lese gjennom alle notene i oppgaveteksten, og merke oss de notene som har noe med inntekter og kostnader å gjøre. Notene som er relevante for denne deloppgaven er:

Note 2: Gir informasjon om salget i november, og dermed om inntektene i november.

Note 3: Gir informasjon om varekostnader. Dette er litt skjult i teksten, men husk at beholdningsendringer påvirker varekostnaden. Dette skal vi straks se nærmere på.

Note 4: Gir informasjon om andre driftskostnader.

Note 6: Gir informasjon om rentekostnader.

Vi må imidlertid gjøre noen mellomregninger før vi kan sette opp resultatbudsjettet.

Steg 1: Utregning av salgsinntekter

Her må vi huske på det som står i den grønne boksen over. Alt salg skal resultatføres i perioden man selger det, uavhengig av betalingstidspunkter! Det betyr at alle varer som er solgt i november 2016 skal resultatføres, uavhengig av om betalingen skjer kontant eller på kreditt.

For å finne salgsinntekten må vi derfor legge sammen det budsjetterte kontantsalget og kredittsalget for november, som er oppgitt i oppgaveteksten under note 2:

$$\text{Salgsinntekter i november} = 7\,200\,000 \text{ kr} + 16\,800\,000 \text{ kr} = 24\,000\,000 \text{ kr}$$

The diagram shows two blue boxes below the equation. The first box, labeled 'Kontantsalg', is connected by a bracket to the value 7 200 000 kr. The second box, labeled 'Kredittsalg', is connected by a bracket to the value 16 800 000 kr.

Steg 2: Utregning av varekostnad

Nå som vi er ferdige med inntektssiden må vi bevege oss mot kostnadssiden. Det første vi gjør er å regne ut varekostnaden for november 2016.

Fra note 3 får vi oppgitt av varekjøpet for november er budsjettert til 14 400 000 kroner. Men her må vi igjen huske på sammenstillingsprinsippet; det er kun varene som er **solgt** som skal tas med i utregningen av varekostnaden. Det er altså ikke de innkjøpte varene som står for varekostnaden alene!

La oss ta et eksempel for å illustrere dette poenget bedre. Hvis man i en periode kjøper varer for 100 kroner, men kun selger halvparten, så er varekostnaden bare 50 kroner. Dette er fordi vi alltid må sammenstille kostnaden med de solgte varene, jf. sammenstillingsprinsippet. Varene som ikke blir solgt i perioden havner på lager, og vi har dermed en beholdningsøkning på 50 kroner.

Med andre ord:

Varekostnaden fremkommer når varekjøpet er korrigert for beholdningsendringen.

Som vi ser fra eksempelet over reduserer beholdningsøkninger varekostnaden. På den andre siden vil beholdningsreduksjoner øke varekostnaden. Dette er vist på neste side.

$$\text{Varekostnad} = \text{Varekj\o{p}} - \text{Beholdnings\o{k}ning}$$

$$\text{Varekostnad} = \text{Varekj\o{p}} + \text{Beholdningsreduksjon}$$

Grunnen til dette er at ved beholdnings\o{k}ninger s\aa selges det f\aaerre varer enn det vi har k\o{pt inn. Da blir varekostnaden n\o{dvendigvis lavere enn varekj\o{pet}. Ved beholdningsreduksjoner s\aa selges det flere varer enn det vi har k\o{pt inn. Da m\aa vi t\aaere p\aa varelageret, og varekostnaden blir n\o{dvendigvis h\o{yere enn varekj\o{pet} i perioden.

For \aa finne varekostnaden for Alfa AS m\aa vi derfor korrigere varekj\o{pet for beholdningsendringen i perioden. Vi vet at Alfa AS har k\o{pt inn varer for 14 400 000 kroner. Fra note 3 f\aa vi i tillegg oppgitt at varelageret er planlagt redusert med 1 500 000 kroner i november. Alts\aa har vi en beholdningsreduksjon. Dette inneb\aaerer at Alfa AS har solgt flere varer enn det som er k\o{pt inn l\o{pet av m\aaeneden. I tillegg til varene som er k\o{pt inn for 14 400 000 kroner, har de nemlig solgt varer fra varelageret til en verdi av 1 500 000 kroner. Varekostnaden blir dermed:

$$\text{Varekostnad} = \text{Varekj\o{p}} + \text{beholdningsreduksjon}$$

$$\text{Varekostnad} = 14\,400\,000\text{ kr} + 1\,500\,000\text{ kr} = 15\,900\,000\text{ kr}$$

En annen m\aa\te \aa regne ut varekostnaden p\aa er \aa ta utgangspunkt i endringsbalansen for varelageret som er:

$$\text{UB varelager} = \text{IB varelager} + \text{Varekj\o{p}} - \text{Varekostnad}$$

Her er vi er opptatt av \aa finne varekostnaden, s\aa la oss l\o{se for den:

$$\text{Varekostnad} = \text{IB varelager} + \text{Varekj\o{p}} - \text{UB varelager}$$

Altså er varekostnaden bestemt av tre størrelser, nemlig inngående varelager, varekjøpet og utgående varelager. Vi kjenner inngående varelager samt varekjøpet, men vi har ikke oppgitt utgående varelager. Men dette er intet problem, fordi vi kjenner jo beholdningsreduksjonen i perioden! Ved å ta utgangspunkt i inngående beholdning og beholdningsreduksjonen kan vi enkelt finne utgående beholdning. Som vi skal se i deloppgave c finner vi generelt utgående beholdning ved å ta utgangspunkt i inngående beholdning og korrigere for endringene i perioden. Altså har vi at:

$$UB \text{ varelager} = IB \text{ varelager} + \text{Endringer i perioden}$$

Her har vi en *beholdningsreduksjon*, noe som innebærer at varelager blir redusert i perioden. Hadde vi imidlertid hatt en beholdningsøkning, ville vi hatt at varelageret øker. Med andre ord:

$$UB \text{ varelager} = IB \text{ varelager} - \text{Beholdningsreduksjon}$$

$$UB \text{ varelager} = IB \text{ varelager} + \text{Beholdningsøkning}$$

Vi finner dermed UB varelager ved å ta utgangspunkt i inngående beholdning og trekke fra den planlagte beholdningsreduksjonen.

Nå kan vi derfor plote dette inn i formelen for varekostnad, og vi får:

$$Varekostnad = IB \text{ varelager} + \text{Varekjøp} - UB \text{ varelager}$$

$$Varekostnad = IB \text{ varelager} + \text{Varekjøp} - (IB \text{ varelager} - \text{Beholdningsreduksjon})$$

$$Varekostnad = 27\,600\,000 + 14\,400\,000 - [27\,600\,000 - 1\,500\,000] = 15\,900\,000 \text{ kr}$$

Denne metoden skal selvsagt gi den samme varekostnaden som vi beregnet tidligere. Egentlig er det akkurat den samme formelen som beskrevet på side 4. Dette ser vi ved å regne gjennom formelen for varekostnad:

$$\text{Varekostnad} = \text{IB varelager} + \text{Varekjøp} - [\text{IB varelager} - \text{Beholdningsreduksjon}]$$

Vi løser opp parentesene:

$$\text{Varekostnad} = \text{IB varelager} + \text{Varekjøp} - \text{IB varelager} + \text{Beholdningsreduksjon}$$

Så samler vi leddene:

$$\text{Varekostnad} = \text{IB varelager} - \text{IB varelager} + \text{Varekjøp} + \text{Beholdningsreduksjon}$$

Som vi ser over faller IB varelager bort og vi sitter igjen med:

$$\text{Varekostnad} = \text{Varekjøp} + \text{Beholdningsreduksjon}$$

Steg 3: Setter opp resultatbudsjettet

Nå er alle mellomregninger gjort, og vi kan sette opp resultatbudsjettet. I tillegg til varekostnaden må vi huske å ha med de to andre kostnadspostene som vi identifiserte tidligere.

Salgsinntekter	24 000 000 kr
- Varekostnad	15 900 000 kr
- Andre driftskostnader (Note 4)	6 270 000 kr
- Rentekostnader (Note 6)	630 000 kr
= Budsjetterte resultat for november 2016	1 200 000 kr

Balanseføres mot Annen egenkapital

Som nevnt innledningsvis er det en sammenheng mellom de ulike hovedbudsjettene. Her må vi merke oss at det budsjetterte resultatet skal balanseføres mot posten *Annen egenkapitalen*, som påpekt under note 9 i oppgaveteksten. Det betyr at annen egenkapitalen øker tilsvarende med det budsjetterte resultatet. Dette skal vi se nærmere på i deloppgave c.

Oppgave b

Utarbeid likviditetsbudsjettet for november 2016.

Nå går vi over på det andre hovedbudsjettet, nemlig likviditetsbudsjettet.

Likviditetsbudsjettet viser budsjetterte innbetalinger og utbetalinger knyttet til inntektene og kostnadene, samt andre innbetalinger og utbetalinger.

Å ha nok likviditet er helt essensielt for enhver bedrift. Likviditet handler om å ha nok pengemidler til å betale løpende betalingsforpliktelser. Med et likviditetsbudsjett kan vi avdekke hvordan det ligger an med likviditeten i virksomheten. Er det eksempelvis nødvendig med tilførsel av kapital i løpet av måneden for at Alfa AS skal kunne betale regningene etter hvert som de forfaller til betaling?

Det er noen viktige punkter vi må huske under utarbeidelsen av likviditetsbudsjettet:

- **Utgifter er ikke lik kostnader.** Vi betaler gjerne leverandører på kreditt, slik at utbetalingen registreres på et annet tidspunkt enn varekostnaden.
- **Inntekter er ikke lik innbetalinger.** Noen kunder betaler gjerne på kreditt slik at innbetalingene registreres på et annet tidspunkt enn inntekten.
- **Ikke alle kostnader er betalbare.** Det vil si ikke alle kostnader medfører en fysisk betaling. Eksempler på dette er avskrivninger.
- **Ikke alle innbetalinger har motsvarende inntekter.** Eksempler på dette er *opptak av nye lån og innbetaling av egenkapital*. Her er det ingen resultateffekter!
- **Ikke alle utbetalinger har motsvarende kostnader.** Eksempler på dette er *investeringer, avdrag på lån og utbytte*. Her er det ingen resultateffekter!

Punktene ovenfor forklarer hvorfor likviditetsbudsjettet er forskjellig fra resultatbudsjettet.

I det videre skal vi sette opp alle innbetalinger og utbetalinger som Alfa AS har i november. Forskjellen mellom innbetalinger og utbetalinger for en gitt periode kaller vi for kontantstrøm.

I denne oppgaven har vi både salg og varekjøp på kreditt, noe som kompliserer utregningene av innbetalingene og utbetalingene i perioden. Det er derfor lurt å sette opp et delbudsjett for

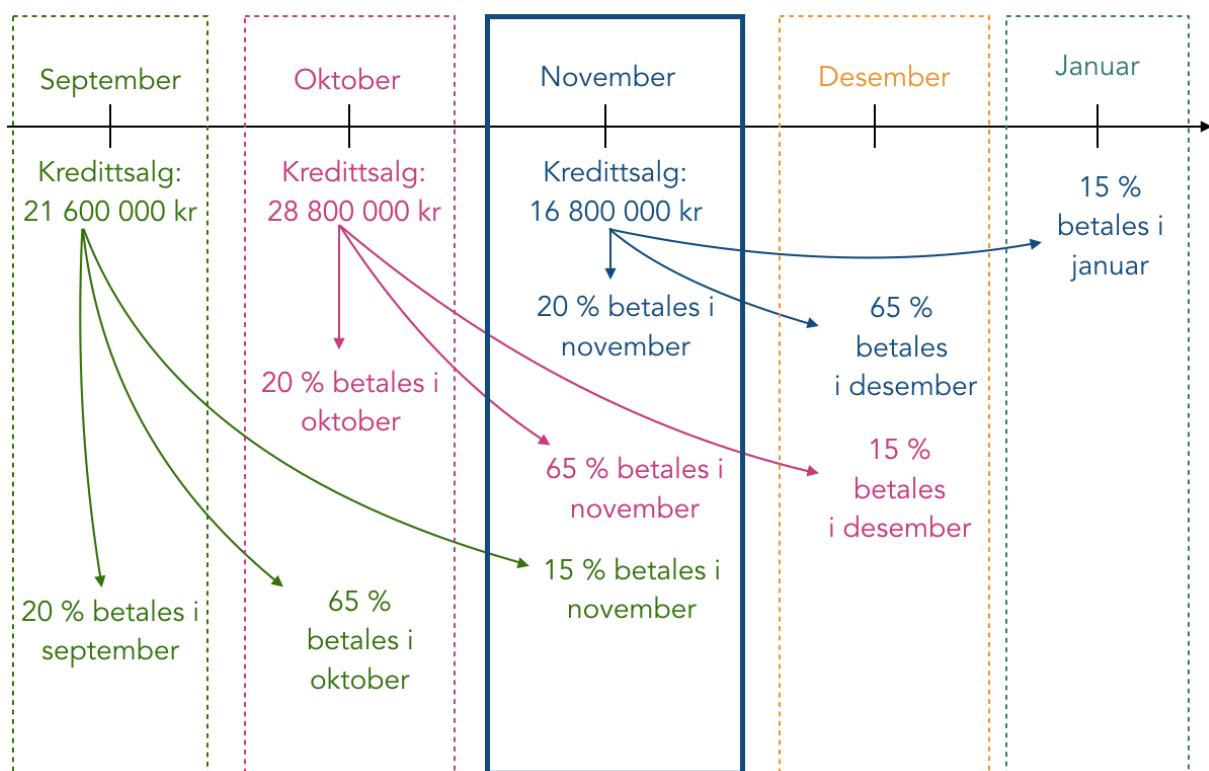
innbetalinger fra kunder og et delbudsjett for utbetalinger til leverandører for å få full oversikt. Vi lager derfor to separate delbudsjett.

Steg 1: Delbudsjett for innbetalinger fra kunder

Informasjonen vi trenger for å sette opp delbudsjettet for innbetalinger fra kunder finner vi i note 2.

Vi vet at kredittkundene betaler i snitt 20 % i salgsmåned, 65 % måneden etter og 15 % i måneden etter det.

Dette betyr at i november får Alfa AS innbetalt 20 % av kredittsalget i november, 65 % av kredittsalget i oktober og 15 % av kredittsalget i september. Dette er vist i illustrasjonen under.

Husk at vi også må ta med kontantbetalingen i november på 7 200 000 kroner. Dette er penger som blir innbetalt med en gang salget skjer, altså er det en innbetaling for november.

Innbetalingen i november blir følgende:

$$\begin{array}{c}
 \boxed{\text{Kredittsalg fra september, innbetalt i november}} \quad \boxed{\text{Kredittsalg fra oktober, innbetalt i november}} \\
 \underbrace{(0,15 * 21\,600\,000\text{ kr})} + \underbrace{(0,65 * 28\,800\,000\text{ kr})} \\
 + \underbrace{[7\,200\,000\text{ kr} + (0,20 * 16\,800\,000\text{ kr})]} = 32\,520\,000\text{ kr} \\
 \boxed{\text{Kontant + kredittsalg fra november, innbetalt i november}}
 \end{array}$$

Merk følgende:

Kredittsalg som ikke er innbetalt står i balansen som en **kundefordring**.

En kundefordring oppstår når kunder skylder virksomheten penger. Det er det motsatte av å ha gjeld. Her har altså Alfa AS penger til gode, fordi kundene ikke har betalt alle pengene som de skylder bedriften.

I balansen gjenstår 15 % av kredittsalget fra oktober og 80 % av kredittsalget fra november (65 % av kredittsalget som blir betalt i desember og 15 % av kredittsalget som blir betalt i januar). Basert på dette kan vi regne ut den utgående balansen til kundefordringene. Denne størrelsen trenger vi nemlig senere.

$$\begin{array}{c}
 UB\ kundefordringer = (0,15 * 28\,800\,000\text{ kr}) + (0,80 * 16\,800\,000\text{ kr}) = 17\,760\,000\text{ kr} \\
 \underbrace{\hspace{10em}} \quad \underbrace{\hspace{10em}} \\
 \boxed{\text{Kredittsalg fra oktober som ikke er innbetalt}} \quad \boxed{\text{Kredittsalg fra november som ikke er innbetalt}}
 \end{array}$$

For å oppsummere delbudsjettet over innbetalinger fra kunder kan vi sette opp denne tabellen:

	Kontantsalg	Kredittsalg	Andel av kredittsalg innbetalt i november	Innbetalinger i november	UB kundefordringer
Salg september		21 600 000 kr	15 %	$0,15 * 21\,600\,000$ = 3 240 000	
Salg oktober		28 800 000 kr	65 %	$0,65 * 28\,800\,000$ = 18 720 000	$0,15 * 28\,800\,000$ = 4 320 000
Salg november	7 200 000 kr	16 800 000 kr	20 %	$0,20 * 16\,800\,000$ + 7 200 000 = 18 720 000	$0,80 * 16\,800\,000$ = 13 440 000
Totalt				32 520 000 kr	17 760 000 kr

Til likviditetsbudsjettet

Til balansen

Merk at innbetalingene fra kunder i november skal til likviditetsbudsjettet, mens utgående balanse for kundefordringer skal til balansebudsjettet, som vi skal sette opp i siste deloppgave.

Steg 2: Delbudsjett for utbetaling til leverandører

Informasjonen vi trenger for å sette opp delbudsjettet for innbetalinger fra kunder finner vi i note 3.

Vi vet at 80 % av varekjøpet i måneden betales kontant, mens resten betales per én måned. Det vil si at 20 % betales måneden etter. For november får vi derfor en utbetaling på 80 % av varekjøpet. I tillegg skal Alfa AS betale 20 % av varekjøpet som fant sted i oktober. Men hvor finner vi denne størrelsen?

Det som Alfa AS skylder leverandørene fra oktober fremkommer i inngående balanse under posten leverandørgjeld. Merk at utgående balanse for oktober er lik inngående balanse for november.

For november får vi derfor følgende utbetaling:

$$(0,80 * 14\,400\,000 \text{ kr}) + 5\,568\,000 \text{ kr} = 17\,088\,000 \text{ kr}$$

Varekjøp i november
betalt kontant

IB Leverandørgjeld
(fra balansen)

Merk følgende:

Varekjøp som ikke er betalt står i balansen som **leverandørgjeld**.

Siden Alfa AS ikke har betalt leverandørene for alle varene de anskaffet i november, har de leverandørgjeld. Leverandørgjelden består av 20 % av varekjøpet for november som ble gjort på kreditt. I slutten av måneden er leverandørgjelden dermed på:

$$UB \text{ leverandørgjeld} = 0,20 * 14\,400\,000 \text{ kr} = 2\,880\,000 \text{ kr}$$

Varekjøp i november
betalt på kreditt

For å oppsummere delbudsjettet over utbetalinger til leverandører kan vi sette opp denne tabellen:

	Kontant	Kreditt	Utbetaling til leverandører	UB Leverandørgjeld
Varekjøp oktober		5 568 000*	5 568 000	
Varekjøp november	0,80 * 14 400 000 = 11 520 000	0,20 * 14 400 000 = 2 880 000	11 520 000	2 880 000
Totalt			17 088 000 kr	2 880 000 kr

* Fra IB Leverandørgjeld

Til likviditetsbudsjettet

Til balansen

Merk at utbetalingen til leverandører i november skal til likviditetsbudsjettet, mens utgående balanse for leverandørgjeld skal til balansebudsjettet, som vi skal sette opp i siste deloppgave.

Steg 3: Likviditetsbudsjett

Når vi setter opp likviditetsbudsjettet setter vi opp alle innbetalingene og utbetalingene i perioden for å finne likviditetsendringen. Vi setter altså opp kontantstrømmen. I BED2 kommer dere til å lære følgende måte å sette opp kontantstrømmen på:

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter (fra driften)
+ Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter
+ Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (lån og egenkapital)
= Total kontantstrøm/Likviditetsendring

Dette kan være en grei måte å huske alle postene som skal med i likviditetsbudsjettet. Først tar vi med alle innbetalinger og utbetalinger fra driften, altså innbetalinger fra kunder, utbetalinger til leverandører og **betaltbare** driftskostnader. Så tar vi med alle innbetalinger og utbetalinger tilknyttet investeringer. Deretter tar vi med alle innbetalinger og utbetalinger tilknyttet finansieringen, altså lån og egenkapital.

Kontantstrømeffekt vs. resultateffekt av lån

Er avdrag på lån en kostnad? **NEI!** Avdrag på lån er **ikke** en kostnad, det er bare en utbetaling. Det er rentene som er kostnaden til lånet. Rentene representerer nemlig hva det koster å ta opp et lån. På samme måte er ikke opptak av lån en inntekt, det er kun en innbetaling.

Her er en liten huskeliste:

	Avdrag på lån	Opptak nye lån	Renter på lån
Kontantstrømeffekt	JA! en utbetaling	JA! en innbetaling	JA! En utbetaling
Resultateffekt	NEI!	NEI!	JA!

Merk at rentekostnader **både** er en kostnad og en utbetaling. Derfor har rentene både en resultateffekt og en kontantstrømeffekt.

Likviditetsbudsjettet for november blir følgende:

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	Innbetalinger fra kunder (Fra delbudsjett)	+ 32 520 000
	Utbetalinger til leverandører (Fra delbudsjett)	- 17 088 000
	Utbetaling betalbare andre driftskostnader * (Note 4)	- 5 868 000
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	Utbetaling kjøp anleggsmidler (Note 8)	- 24 000 000
	Utbetaling renter** (Note 6)	- 630 000
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	Nedbetaling kortsiktig lån (Note 5)	- 4 800 000
	Innbetaling fra eierne (Note 7)	+ 9 000 000
	Innbetaling nytt langsiktig lån (Note 8)	+ 12 000 000
	Total kontantstrøm/Likviditetsendring for november	+ 1 134 000

*Merk: Avskrivninger er ikke-betalbare kostnader, og skal derfor ikke føres i likviditetsbudsjettet. Avskrivninger fører ikke med seg en utbetaling. Vi bare registrerer et verditap på anleggsmidlene. Vi må derfor trekke fra avskrivningene fra driftskostnadene.

$$\text{Betalbare andre driftskostnader} = 6\,270\,000 \text{ kr} - \underbrace{402\,000 \text{ kr}}_{\text{Avskrivninger}} = 5\,868\,000 \text{ kr}$$

Fra note 8 ser vi at anleggsmidlene som anskaffes i november blir anskaffet i **slutten** av måneden. Derfor skal vi **ikke** føre avskrivninger for de nye anleggsmidlene i november. Avskrivningene på 402 000 kroner er avskrivningene til anleggsmidlene som står i balansen 1. november. Hadde Alfa AS derimot anskaffet anleggsmidlene i **starten** av måneden, så måtte vi ha tatt med avskrivninger på disse også i **driftskostnadene**. Merk at avskrivninger aldri skal med i likviditetsbudsjettet, kun i resultatregnskapet.

**Merk: Renter kan enten plasseres under operasjonelle aktiviteter eller under finansieringsaktiviteter.

Fra likviditetsbudsjettet ser vi at Alfa AS har en positiv likviditetsendring for november på 1 134 000 kroner. En positiv likviditetsendring kan vi bruke til:

- (1) Å øke kontantbeholdningen
- (2) Å nedbetale gjelden vi har på kassekreditt

I note 11 fremkommer det at det er satt som mål at beholdningen av kontanter og bankinnskudd skal være **uendret** på 1 800 000 kroner. Da bruker vi heller den positive likviditetsendringen til å nedbetale gjelden vi har på kassekreditt fra forrige periode. Når vi nedbetaler en gjeldspost vil gjeldsposten minke. Dermed får vi en UB kassekreditt på:

IB Kassekreditt	11 112 000 kr
- Nedbetaling av gjeld	1 134 000 kr
= UB kassekreditt	9 978 000 kr

Til balansen

Oppgave c

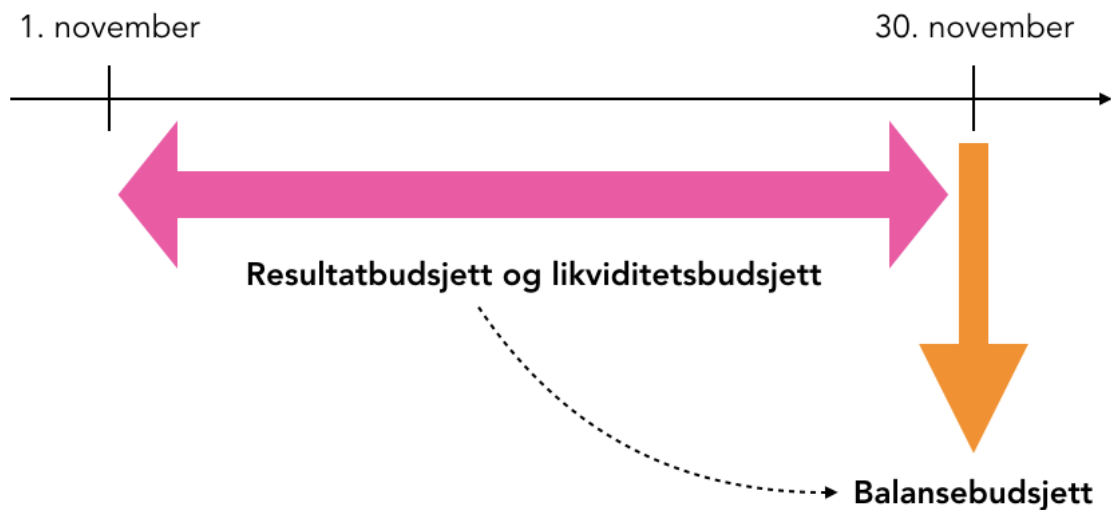
Utarbeid balansebudsjett for november 2016.

Til slutt skal vi se på det siste av hovedbudsjettene, nemlig balansebudsjettet.

Balansebudsjettet skal vise de budsjetterte eiendeler, gjeld og egenkapital ved utgangen av budsjettperioden.

Eiendelene er det som bedriften eier. De kan være fysiske, som varelager og anleggsmidler, og ikke-fysiske, som kontanter og kundefordringer. **Gjeld og egenkapital** er det som finansierer eiendelene.

Mens resultatbudsjettet og likviditetsbudsjettet viser hva som skjer **i perioden**, gir balansebudsjettet en oversikt over eiendeler, gjeld og egenkapital **ved utgangen av perioden**. Derfor er balansebudsjettet konsekvensen av resultatbudsjettet og likviditetsbudsjettet.

Når vi utarbeider balansebudsjettet tar vi utgangspunkt i inngående balanse. For hver enkelt post må vi se på hvilke endringer som er gjort i perioden. Generelt finner vi tallene i den utgående balansen slik:

$$UB = IB + \text{Endringer i perioden}$$

I det videre skal vi gå gjennom hver enkelt post for å vise hvordan vi kommer frem til utgående balanse.

1. Anleggsmidler

Endringsbalansen for anleggsmidler og de tilhørende tallstørrelsene er gjengitt under:

IB anleggsmidler	96 000 000 kr
+ Budsjetterte investeringer (Note 8)	24 000 000 kr
+ Budsjetterte oppskrivninger	
- Budsjettert salg av anleggsmidler	
- Budsjetterte avskrivninger (Note 4)	402 000 kr
= UB anleggsmidler	119 598 000

2. Varelager

Endringsbalansen for varelager og de tilhørende tallstørrelsen er følgende:

IB varelager	27 600 000 kr
+/- Budsjetterte endringer* (Note 3)	- 1 500 000 kr
= UB varelager	26 100 000 kr

*Her har vi en planlagt *beholdningsreduksjon*, noe som vil redusere den inngående varebeholdningen.

3. Kundefordringer

Vi regnet ut utgående balanse for kundefordringene på side 9 da vi lagde delbudsjett for innbetalinger fra kunder. Da fant vi UB kundefordringer på 17 760 000 kroner.

4. Kontanter/bankinnskudd

Fra note 11 vet vi at det er satt som mål at beholdningen av kontanter og bankinnskudd skal være uendret på 1 800 000. UB kontanter/bankinnskudd vil derfor være lik IB, altså 1 800 000 kr.

5. Aksjekapital

Aksjekapital er den verdien som eierne spytter inn i et aksjeselskap. Slik er endringsbalansen for aksjekapital og de tilhørende tallstørrelsene:

IB aksjekapital	30 000 000 kr
+ Ny aksjekapital (Note 7)	+ 6 000 000 kr
= UB aksjekapital	36 000 000 kr

6. Overkurs

Overkurs er det man betaler mer for aksjen enn den pålydende verdien. Den pålydende verdien angir hvor stor andel av selskapets aksjekapital hver aksje svarer for. Vi finner aksjers pålydende slik:

$$\text{Aksjers pålydende} = \frac{\text{Aksjekapital}}{\text{Antall aksjer}}$$

Endringsbalansen for overkurs og de tilhørende tallstørrelsene fremgår under:

IB overkurs	9 000 000 kr
+ Ny overkurs ved aksjekapitalforhøyelse (Note 7)	+ 3 000 000 kr
= UB overkurs	12 000 000 kr

7. Annen egenkapital

Annen egenkapital består av kapital innskutt fra eierne utover aksjekapital, samt kapital opptjent i selskapet. Endringsbalansen for annen egenkapital og de tilhørende tallstørrelsene er følgende:

IB annen egenkapital	10 800 000 kr
+ Innskutt egenkapital utover aksjekapital	
+ Resultat	1 200 000 kr
= UB annen egenkapital	12 000 000 kr

8. Langsiktig gjeld

Endringsbalansen og de tilhørende tallstørrelsene for langsiktig gjeld er:

IB langsiktig gjeld	70 200 000 kr
+ Opptak nye lån (Note 8)	12 000 000 kr
- Avdrag	
= UB langsiktig gjeld	82 200 000 kr

9. Kortsiktige lån

For kortsiktige lån har vi følgende endringsbalansen og tilhørende tallstørrelser:

IB kortsiktige lån	15 000 000 kr
+ Opptak nye lån	
- Avdrag (Note 5)	4 800 000 kr
= UB kortsiktige lån	10 200 000 kr

10. Kassekreditt

UB kassekreditt fant vi under deloppgave b på side 12 til å være 9 978 000 kroner.

11. Leverandørgjeld

Vi regnet ut utgående balanse for leverandørgjeld på side 10 da vi lagde delbudsjett for utbetalinger til leverandører. Da fant vi UB leverandørgjeld på 2 880 000 kroner.

Nå har vi vært gjennom alle postene og korrigert inngående balanse for endringene som har skjedd i perioden. Det siste vi må gjøre er å kontrollere at balansen faktisk går i balanse:

Sum eiendeler = Sum gjeld og egenkapital

Vi setter derfor opp utgående balanse til Alfa AS for november 2016:

Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Anleggsmidler	119 598 000	Aksjekapital	36 000 000
Varelager	26 100 000	Overkurs	12 000 000
Kundefordringer	17 760 000	Annen egenkapital	12 000 000
Kontanter/bankinnskudd	1 800 000	Langsiktig gjeld	82 200 000
		Kortsiktige lån	10 200 000
		Kassekreditt	9 978 000
		Leverandørgjeld	2 880 000
Sum eiendeler	165 258 000	Sum egenkapital og gjeld	165 258 000

Viser hvilke eiendeler Alfa AS er i besittelse av

Viser hvordan disse eiendelene er finansiert

Balansen balanserer 😊